

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia

**w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż
medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego**

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych (Dz. U. poz. 2705) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres:

- 1) medycznych czynności ratunkowych, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
- 2) świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

§ 2. Medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego na zlecenie lekarza, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. Świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego na zlecenie lekarza, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. z 2021 r. poz. 932).

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 22 czerwca 2023 r.²⁾

MINISTER ZDROWIA

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Damian Jakubik

Dyrektor Departamentu Prawnego w Ministerstwie Zdrowia
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz.U. z 2022 r. poz. 863).

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Zdrowia z dnia...
(poz....)

Załącznik nr 1

**MEDYCZNE CZYNNOŚCI RATUNKOWE, KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE
SAMODZIELNIE PRZEZ RATOWNIKA MEDYCZNEGO.**

1. Ocena stanu pacjenta.
2. Układanie pacjenta w pozycji właściwej dla stanu pacjenta lub odniesionych obrażeń.
3. Podjęcie i prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.
4. Bezprzyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych.
5. Przyrządowe przywracanie i zabezpieczanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem w szczególności:
 - 1) rurki ustno-gardłowej;
 - 2) rurki nosowo-gardłowej;
 - 3) przyrządów nadgłośniowych;
 - 4) konikopunkcji.
6. Odsysanie dróg oddechowych.
7. Podjęcie tlenoterapii czynnej lub wspomaganie oddechu lub sztucznej wentylacji płuc metodami bezprzyrządowymi i przyrządowymi, z użyciem tlenu lub powietrza, w tym z użyciem respiratora.
8. Wykonanie intubacji dotchawiczej i prowadzenie wentylacji nieinwazyjnej w nagłym zatrzymaniu krążenia.
9. Wykonanie defibrylacji manualnej na podstawie EKG lub zapisu kardiomonitora.
10. Wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej.
11. Wykonanie przezskórnej elektrostymulacji serca w bradyarytmiiach w przypadku pacjentów niestabilnych hemodynamicznie.
12. Wykonanie kardiowersji w tachyarytmiiach w przypadku pacjentów niestabilnych hemodynamicznie.

13. Wykonanie i ocena zapisu EKG.
14. Monitorowanie czynności układu oddechowego.
15. Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi.
16. Wykonanie kaniulacji żył obwodowych oraz żyły szyjnej zewnętrznej.
17. Wykonanie dojścia doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu.
18. Odbarczenie odmy prężnej drogą nakłucia jamy opłucnowej.
19. Oznaczenie parametrów krytycznych z użyciem dostępnego sprzętu.
20. Opatrywanie ran.
21. Tamowanie krwawień zewnętrznych.
22. Unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń.
23. Unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego.
24. Przyjęcie porodu.
25. Wykonanie segregacji medycznej pierwotnej i wtórnej.
26. Przygotowanie pacjenta do transportu i opieka medyczna podczas transportu.
27. Wykonanie pomiaru temperatury głębokiej.
28. Podawanie koncentratów czynników krzepnięcia oraz desmopresyny w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, z zasobów własnych chorego.
29. Podawanie produktów leczniczych wymienionych w tabeli.

Lp.	Nazwa międzynarodowa produktu leczniczego	Postać
1	Acidum acetylsalicylicum	tabletki
2	Adenosinum	roztwór do wstrzykiwań
3	Amiodaroni hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań
4	Atropini sulfas	roztwór do wstrzykiwań
5	Isosorbidi mononitras	tabletki
6	Budesonidum	zawiesina do nebulizacji
7	Captoprilum	tabletki
8	Clemastinum	roztwór do wstrzykiwań
9	Clonazepamum	roztwór do wstrzykiwań
10	Clopidogrelum (po teletransmisji EKG i konsultacji z lekarzem oceniającym zapis EKG)	tabletki
11	Dexamethasoni phosphas	roztwór do wstrzykiwań

12	Diazepamum	tabletki, roztwór do wstrzykiwań, wlewka doodbytnicza
13	Drotaverini hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań
14	Epinephrinum	roztwór do wstrzykiwań
15	Fentanylum	roztwór do wstrzykiwań
16	Flumazenilum	roztwór do wstrzykiwań
17	Furosemidum	roztwór do wstrzykiwań
18	Glyceroli trinitras	tabletki, aerozol do stosowania podjęzykowego
19	Glucagoni hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań
20	Glucosum 5%	roztwór do wlewu dożylnego
21	Glucosum 20%	roztwór do wstrzykiwań
22	Heparinum natricum	roztwór do wstrzykiwań
23	Hydrocortisonum	roztwór do wstrzykiwań
24	Hydroxyzinum	tabletki, roztwór do wstrzykiwań
25	Ibuprofenum	tabletki
26	Ketoprofenum	tabletki, roztwór do wstrzykiwań
27	Lidocaini hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań, żel
28	Magnesii sulfas	roztwór do wstrzykiwań
29	Mannitolum - 15%	roztwór do wlewu dożylnego
30	Metamizolum natricum	roztwór do wstrzykiwań
31	Methoxyflurane	płyn do sporządzania inhalacji parowej
32	Metoclopramidum	roztwór do wstrzykiwań
33	Metoprololi tartras	roztwór do wstrzykiwań

34	Midazolamum	roztwór do wstrzykiwań
35	Morphini sulfas	roztwór do wstrzykiwań
36	Naloxoni hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań
37	Natrii chloridum 0,9%	roztwór do wlewu dożylnego
38	Natrii hydrogenocarbonas 8,4%	roztwór do wstrzykiwań
39	Papaverini hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań
40	Paracetamolum	czopki, tabletki, roztwór do wstrzykiwań
41	Płyn fizjologiczny wieloelektrolitowy izotoniczny	roztwór do wlewu dożylnego
42	Płyny koloidowe niewymagające pobierania przed iniekcją krwi na grupę oraz próby krzyżowej (skrobia hydroksyetylowana, żelatyna modyfikowana)	roztwór do wlewu dożylnego
43	Salbutamolum	roztwór do wstrzykiwań, roztwór do nebulizacji
44	Solutio Ringeri/zbilansowany	roztwór elektrolitowy roztwór do wlewu dożylnego
45	Thiethylperazinum	czopki, roztwór do wstrzykiwań
46	Ticagrelor (po teletransmisji EKG i konsultacji z lekarzem oceniającym zapis EKG)	tabletki
47	Tlen medyczny	gaz
48	Tranexamic acid	roztwór do wstrzykiwań
49	Urapidilum	roztwór do wstrzykiwań

30. Pobieranie materiału z górnych dróg oddechowych od pacjenta oraz wykonywanie testu antygenowego na obecność wirusa SARS-CoV-2 w okresie ogłoszenia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego wywołanych tym wirusem.
31. Cewnikowanie pęcherza moczowego.

Załącznik nr 2

**MEDYCZNE CZYNNOŚCI RATUNKOWE, KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE
PRZEZ RATOWNIKA MEDYCZNEGO NA ZLECENIE LEKARZA.**

1. Medyczne czynności ratunkowe wymienione w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
2. Wykonanie intubacji dotchawiczej z użyciem środków zwiotczających.
3. Zakładanie sondy żołądkowej i płukanie żołądka, po zabezpieczeniu drożności dróg oddechowych.
4. Asystowanie przy innych medycznych czynnościach ratunkowych niewymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
5. Podawanie produktów leczniczych na zlecenie lekarza.

**ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE INNE NIŻ MEDYCZNE CZYNNOŚCI
RATUNKOWE, KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE SAMODZIELNIE PRZEZ
RATOWNIKA MEDYCZNEGO.**

1. Ocena stanu pacjenta.
2. Układanie pacjenta w pozycji właściwej dla stanu pacjenta lub odniesionych obrażeń.
3. Podjęcie i prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.
4. Bezprzyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych.
5. Przyrządowe przywracanie i zabezpieczanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem w szczególności:
 - 1) rurki ustno-gardłowej;
 - 2) rurki nosowo-gardłowej;
 - 3) przyrządów nadgłośniowych;
 - 4) konikopunkcji.
6. Odsysanie dróg oddechowych.
7. Podjęcie tlenoterapii czynnej lub wspomaganie oddechu lub sztucznej wentylacji płuc metodami bezprzyrządowymi i przyrządowymi, z użyciem tlenu lub powietrza, w tym z użyciem respiratora.
8. Wykonanie intubacji dotchawiczej i prowadzenie wentylacji nieinwazyjnej w nagłym zatrzymaniu krążenia.
9. Wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej.
10. Wykonanie defibrylacji manualnej na podstawie EKG lub zapisu kardiomonitora.
11. Monitorowanie czynności układu oddechowego.
12. Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi.
13. Wykonanie i ocena zapisu EKG.
14. Wykonanie kaniulacji żył obwodowych oraz żyły szyjnej zewnętrznej.
15. Wykonanie dojścia doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu.
16. Odbarczenie odmy prężnej drogą nakłucia jamy opłucnowej.
17. Pobieranie krwi żyłnej i włóścikowej do badań diagnostycznych.

18. Opatrywanie ran.
19. Tamowanie krwawień zewnętrznych.
20. Unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń.
21. Unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego.
22. Przyjęcie porodu.
23. Wykonanie segregacji medycznej pierwotnej i wtórnej.
24. Cewnikowanie pęcherza moczowego.
25. Wykonanie pomiaru temperatury głębokiej.
26. Oznaczanie parametrów krytycznych z użyciem dostępnego sprzętu.
27. Przygotowanie pacjenta do transportu i opieka medyczna podczas transportu.
28. Podawanie produktów leczniczych wymienionych w tabeli w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Załącznik nr 4

**ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE INNE NIŻ MEDYCZNE CZYNNOŚCI
RATUNKOWE, KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE PRZEZ RATOWNIKA
MEDYCZNEGO NA ZLECENIE LEKARZA.**

1. Świadczenia zdrowotne wymienione w załącznikach nr 1-3 do rozporządzenia.
2. Asystowanie przy drobnych zabiegach chirurgicznych.

ON BEHALF OF MINISTER OF HEALTH

U Z A S A D N I E N I E

Projektowane rozporządzenie jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 34 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych (Dz. U. poz. 2705), zwanej dalej „ustawą”.

Ustawa określa między innymi zasady i warunki wykonywania zawodu ratownika medycznego. Obecnie zasady te są uregulowane w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1720, z późn. zm.). Na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11 ust. 11 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym wydane zostało rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2019 r w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 863), które to rozporządzenie straci moc dnia 22 czerwca 2023 r.

W projekcie rozporządzenia został określony szczegółowy zakres:

- 1) medycznych czynności ratunkowych, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie;
- 2) medycznych czynności ratunkowych, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego na zlecenie lekarza;
- 3) świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie;
- 4) świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego lub na zlecenie lekarza.

Określone w projektowanym rozporządzeniu świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe są wykonywane w jednostkach wymienionych w art. 36 pkt 1–5 i 12–15 ustawy:

- 1) w podmiotach leczniczych;
- 2) w ramach ratownictwa górskiego i ratownictwa narciarskiego;
- 3) w ramach ratownictwa wodnego;
- 4) w ramach ratownictwa górniczego;
- 5) w ramach Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa;
- 6) na lotniskach;
- 7) w ramach wykonywania transportu sanitarnego i transportu medycznego;

- 8) w izbach wytrzeźwień;
- 9) w ramach służby poszukiwania i ratownictwa lotniczego.

Projekt rozporządzenia co do zasady powiela rozwiązania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2019 r w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego. Rozwiązania te zostały wypracowane na podstawie aktualnej wiedzy medycznej oraz ugruntowanej praktyki wykonywania świadczeń zdrowotnych przez ratowników medycznych.

Zakres czynności do samodzielnego wykonania przez ratownika medycznego został rozszerzony o cewnikowanie pęcherza moczowego.

Katalog leków dopuszczonych do samodzielnego podawania przez ratownika medycznego został rozszerzony o następujące preparaty:

- 1) Methoxyflurane – lek przeciwbólowy w formie wziewnej, stosowany w ratownictwie do leczenia silnego bólu, głównie urazowego, możliwy do samodzielnego dozowania przez pacjenta;
- 2) Tranexamicacid – lek o działaniu przeciwkrwotocznym.

W projekcie, w stosunku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego, zrezygnowano ze wskazywania, jakimi drogami mogą być podawane produkty lecznicze (leki) przez ratownika medycznego, gdyż wynika to z Charakterystyki Produktu Leczniczego oraz aktualnej wiedzy medycznej.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 22 czerwca 2023 r., tj. z dniem wejścia w życie ustawy.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, w zakresie w jakim byli oni obowiązani do zaopatrywania się w pieczętki i ich stosowania.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.